

POSTANOWIENIE

Dnia 28 maja 2021 roku

Referendarz sądowy E. J. w Sądzie Rejonowym Poznań - Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, Wydział II Cywilny

po rozpoznaniu w dniu 28 maja 2021 roku w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku: (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko dłużnikowi: A. S.

o nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu

postanawia:

oddalić wniosek.

Referendarz sądowy E. J.

UZASADNIENIE

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wniosła do tut. Sądu o nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu z dnia 6 listopada 2020 r. Repertorium A numer (...), sporządzonemu przez notariusza L. W. w jej Kancelarii Notarialnej w W., w zakresie § 4 aktu notarialnego, tj. co do obowiązku zapłaty przez dłużnika A. S. na rzecz wierzyciela (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. kwoty 268326,35 zł oraz kosztów postępowania klauzulowego, według norm przepisanych.

Referendarz sądowy zważył, co następuje:

Wniosek musiał zostać oddalony w całości.

Zgodnie z treścią art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c., tytułem egzekucyjnym jest akt notarialny w którym dłużnik poddał się egzekucji i który obejmuje obowiązek zapłaty sumy pieniężnej do wysokości w akcie wprost określonej albo oznaczonej za pomocą klauzuli waloryzacyjnej, gdy w akcie wskazano zdarzenie, od którego uzależnione jest wykonanie obowiązku, jak również termin, do którego wierzyciel może wystąpić o nadanie temu aktowi klauzuli wykonalności. Oświadczenie o poddaniu się egzekucji powinno zawierać określoną w ustawie treść. Treść ta obejmuje elementy konieczne, które musi zawierać każde oświadczenie o poddaniu się egzekucji. Elementami koniecznymi, które pozostają wspólne dla wszystkich sposobów poddania się egzekucji są: wyrażenie woli poddania się egzekucji (tzw. klauzula lub formuła poddania się egzekucji), oznaczenie dłużnika i wierzyciela, określenie obowiązku świadczenia, określenie podstawy obowiązku świadczenia oraz uzależnienie wykonania tytułu egzekucyjnego od pewnego zdarzenia. Poza tym treść oświadczenia o poddaniu się egzekucji może obejmować elementy dodatkowe, które nie muszą się w nim znaleźć.

W § 4 aktu notarialnego A. S. oświadczył, że co do obowiązku spłaty pożyczki wraz z należnymi odsetkami oraz kosztami, w tym kosztami postępowania sądowego i egzekucyjnego związanych z dochodzeniem roszczeń wynikających z Umowy P. oraz kar umownych, o których mowa w niniejszym akcie notarialnym, poddaje się na rzecz spółki pod firmą: (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. – na podstawie art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c. wprost z tego aktu egzekucji do kwoty 342.000 zł.

Zdarzeniem, od którego uzależnione jest wykonanie obowiązku, jest niewykonanie lub jedynie częściowe wykonanie przez pożyczkobiorcę spłaty pożyczki wraz z odsetkami i prowizją od udzielonej pożyczki, w terminach wskazanych

w § 1 ust. II lub § 1 ust. III niniejszego aktu. Pożyczkodawca może wystąpić o nadanie temu aktowi klauzuli wykonalności – jednokrotnie lub wielokrotnie – do dnia 31 grudnia 2023 r. Zastrzeżono przy tym, że wszczęcie i prowadzenie egzekucji na podstawie niniejszego paragrafu przeciwko pożyczkobiorcy – jednokrotnie lub wielokrotnie – o całość lub część roszczenia, jest możliwe po nadaniu pożyczkobiorcy, na adres wskazany w komparycji aktu, wysłanego listem poleconym, żądania do zapłaty, w którym to wezwaniu pożyczkodawca określi podstawę żądania, żadaną do zwrotu kwotę i termin jej zwrotu. Potwierdzenie nadania listu poleconego wydane przez placówkę operatora publicznego – jako dokument urzędowy – będzie dowodem urzędowym (w rozumieniu art. 786 k.p.c.) na potwierdzenie zdarzenia, od którego uzależnione jest wykonanie przez pożyczkobiorcę obowiązków wynikających z niniejszego aktu notarialnego na rzecz pożyczkodawcy.

Jak wynika z treści art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c., ustalenie w akcie notarialnym zdarzeń warunkujących wykonanie obowiązku ma charakter obligatoryjny. Biorąc pod uwagę zasadę swobody umów (art. 353¹ k.c.), sposoby określenia tych zdarzeń mogą być różne. Tym niemniej, Sąd (referendarz sądowy) w postępowaniu klauzulowym powinien ustalić, czy doszło do zdarzeń wymienionych w akcie notarialnym. Wykazanie tych okoliczności obciąża zaś wierzyciela. Kwestie te podlegają ustaleniu wyłącznie w oparciu o dokumenty przedstawione przez wierzyciela. Zdarzeniami, w rozumieniu art. 786 § 1 k.p.c., są określone w treści tytułu egzekucyjnego okoliczności, od których wystąpienia uzależnione jest powstanie uprawnienia do prowadzenia egzekucji i zaopatrzenie tytułu w klauzulę wykonalności. Przez zdarzenia, o których mowa w przepisie, rozumieć należy bowiem zawarte w treści tytułu egzekucyjnego przesłanki merytoryczne, od których zależy powinność wykonania przez dłużnika świadczenia wynikającego z treści tytułu. Każde oświadczenie o poddaniu się egzekucji, bez względu na to, w jakim trybie zostaje złożone, powinno określać pewne zdarzenie, od którego wystąpienia uzależnione jest wykonanie tytułu egzekucyjnego. W myśl art. 786 § 1 k.p.c., jeżeli wykonanie tytułu egzekucyjnego jest uzależnione od zdarzenia, które udowodnić powinien wierzyciel, sąd nada klauzulę wykonalności po dostarczeniu dowodu tego zdarzenia w formie dokumentu urzędowego lub prywatnego z podpisem urzędowo poświadczonym. Nie dotyczy to wypadku, gdy wykonanie jest uzależnione od równoczesnego świadczenia wzajemnego, chyba że świadczenie dłużnika polega na oświadczeniu woli.

W niniejszej sprawie zdarzenie określono jako okoliczność negatywną – niewykonanie lub jedynie częściowe wykonanie przez pożyczkobiorcę spłaty pożyczki wraz z odsetkami i prowizją od udzielonej pożyczki, w terminach wskazanych w § 1 ust. II lub § 1 ust. III niniejszego aktu. Co do części należności termin ich zapłaty już upłynął, co do części – nie. Tym niemniej wierzyciel powołał się na okoliczność, że cała należność, na którą domaga się nadania klauzuli wykonalności, jest już wymagalna – 268.326,35 zł, z uwagi na wypowiedzenie umowy. Przedłożył przy tym wezwanie do zapłaty z dnia 18 stycznia 2021 r. kwoty 3000 zł tytułem 2 zaległych rat pożyczki i 500 zł tytułem kosztów ww. wezwania do zapłaty – w formie dokumentu prywatnego. Przedłożył również wypowiedzenie umowy z dnia 28 stycznia 2021 r., w którym wezwał równocześnie do zapłaty kwoty 268.326,35 zł, również w formie dokumentu prywatnego. Podpisy pod dokumentami nie zostały notarialnie poświadczone. Ponadto, według treści pism, załącznikami do ww. dokumentów były pełnomocnictwa – dla adw. P. K. i adw. M. H., które nie zostały przedłożone w niniejszym postępowaniu, a brak jest jakiegokolwiek informacji czy podstaw do przyjęcia, że załącznikami tym było pełnomocnictwo z dnia 17 lipca 2020 r. Dokumenty są niekompletne. Nawet gdyby bowiem tak było, dokumenty każdorazowo wysłane do dłużnika powinno zostać przedłożone jako kompletne (i we właściwej formie).

Wskazać również należy, że wskazanie przez składającego oświadczenie o poddaniu się egzekucji w akcie notarialnym, co będzie stanowiło dokument urzędowy na potwierdzenie zdarzenia, od którego uzależnione jest wykonanie przez pożyczkobiorcę obowiązków wynikających z niniejszego aktu notarialnego na rzecz pożyczkodawcy, nie jest wiążące dla sądu (referendarza sądowego) w postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności. Potwierdzenia nadania korespondencji załączone do wniosku nie wykazują, że zaistniało zdarzenie opisane w § 4, z zastrzeżeniem tam opisanym. Ponadto bowiem, w oświadczeniu o poddaniu się egzekucji zawarto dodatkowe zastrzeżenie, że wszczęcie i prowadzenie egzekucji na podstawie niniejszego paragrafu przeciwko pożyczkobiorcy – jednokrotnie lub wielokrotnie – o całość lub część roszczenia, jest możliwe po nadaniu pożyczkobiorcy, na adres wskazany w komparycji aktu, wysłanego listem poleconym, żądania do zapłaty. Owo żądanie do zapłaty, aby na jego podstawie możliwe było

nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu, musi zostać zatem sporządzone w formie określonej w art. 786 k.p.c. Z załączników do wniosku nie wynika, że zarówno wezwanie do zapłaty (dotyczące kwoty 3500,00 zł) jak i wypowiedzenie umowy pożyczki, zostało sporządzone w formie dokumentu urzędowego lub prywatnego z podpisem urzędowo poświadczonym.

Postępowanie klauzulowe jest postępowaniem o charakterze ściśle formalnym, wszystkie dokumenty niezbędne do uwzględnienia wniosku składane są wraz z wnioskiem. To wnioskodawca odpowiada za takie przedstawienie dokumentów, które umożliwi zapoznanie się z ich treścią przed rozpoznaniem wniosku (por. postan. SO w Poznaniu z dnia 24 czerwca 2016 r., XV Cz 358/16) i ponosi konsekwencje zaniechania powołania twierdzeń i wniosków dowodowych bądź powołania takich, które okazały się nieprzydatne (por. postan. SN z dnia 29 czerwca 2001 r., IV CZ 64/01, OSN 2002/3/36). Kwestie te ulegają ustaleniu wyłącznie w oparciu o dokumenty przedstawione przez wierzyciela i załączone do wniosku, a sąd (referendarz sądowy) rozpoznaje wniosek o nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu na posiedzeniu niejawnym bez wysłuchania stron (art. 766 k.p.c.). Podkreślić należy, iż wierzyciel musi mieć na uwadze, że postępowanie o nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu, w którym dłużnik poddał się egzekucji, jest uproszczoną formą tytułu wykonawczego, co następuje na podstawie przedłożonych dokumentów. W związku z tym należy dochować wszelkiej staranności, aby wykazać spełnienie warunków nadania klauzuli wykonalności, jak również warunki te muszą być precyzyjnie określone. W przeciwnym razie zachodziłoby niebezpieczeństwo uzyskiwania tytułu wykonawczego bez należytej kontroli. Przepis art. 786 k.p.c. jest przepisem bezwzględnie obowiązującym.

Podkreślić jednak należy, iż oddalenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności nie pozbawia wnioskodawcy ochrony prawnej, bowiem wniosek może zostać również ponowiony, bowiem oddalenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu nie stwarza powagi rzeczy osądzonej. Jeżeli zaś nie byłoby możliwe uzyskanie klauzuli wykonalności w postępowaniu klauzulowym, wierzyciel może także wszcząć postępowanie rozpoznawcze w celu uzyskania tytułu egzekucyjnego w postaci orzeczenia i skorzystać z pozostałych sposobów zabezpieczenia roszczenia. Okoliczność bowiem, że powód dysponuje tytułem egzekucyjnym w postaci aktu notarialnego, nie stanowi przeszkody do wszczęcia tego postępowania i wydania orzeczenia co do istoty. Oświadczenie o poddaniu się egzekucji nie wywołuje żadnych skutków procesowych, z którymi ustawa wiązałaby konieczność odrzucenia pozwu złożonego w sprawie o roszczenie stwierdzone w akcie notarialnym. O niedopuszczalności wszczęcia postępowania cywilnego decydują bowiem wyłącznie okoliczności wyczerpująco określone w przepisach prawa procesowego (art. 199 § 1 k.p.c., art. 1099 k.p.c., 1124 § 3 k.p.c. i art. 1165 § 1 k.p.c. oraz art. 295 § 2 i art. 486 § 2 k.s.h.).

Wobec oddalenia wniosku wnioskodawca poniósł koszty związane z niniejszym postępowaniem we własnym zakresie. Mając powyższe na uwadze, na podstawie cytowanych przepisów, należało orzec jak w sentencji postanowienia.

Referendarz sądowy E. J.

ZARZĄDZENIE

1. Proszę odnotować i zakreślić w rep. Co.
2. Odpis postanowienia wraz uzasadnieniem (bez pouczenia) doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy adw. M. H..
3. Akta przedłożyć z korespondencją lub za 10 dni od wpłynięcia z.p.o.

P., dnia 28 maja 2021 r.

Referendarz sądowy E. J.